Opetus- ja kulttuuriministeriö Neuvostoraportti EU/11/2025-OKM-40

Ruso Henrik 17.6.2025

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluministerineuvosto 12.-13.5.2025

<u>Koulutus:</u> hyväksyttiin päätelmät inklusiivisesta varhaiskasvatuksesta ja koulutuksesta, päätöslauselma eurooppalaisesta tutkintoleimasta ja suositukset korkeakoulujen laadunvarmistuksesta. Keskusteltiin komission aloitteesta osaamisunioniksi. Suomen mukaan koulutustason nosto ja jatkuva oppiminen ovat keskeinen menestystekijä, korkeakouluyhteistyötä on syytä syventää, osaamisen liikkuvuutta on edistettävä, Euroopan tulee olla houkutteleva ulkomaisille osaajille, uusia rakenteita tulee välttää ja jatkuvat panostukset Erasmus+:n kaltaisiin ohjelmiin tukevat osaamistavoitteita.

<u>Nuoriso:</u> hyväksyttiin päätelmät eurooppalaisiin arvoihin pohjautuvasta nuorten kansalaisuudesta ja päätöslauselma nuorisodialogin hallinnollisista tarkistuksista. Keskusteltiin disinformaatiosta, manipulaatiosta ja kyberuhista nuorten kannalta. Suomen puheenvuorossa pidettiin tärkeänä edistää digitaalisuutta, tiedostaa haasteet mm. keskittymiskyvylle ja fyysiselle aktiivisuudelle sekä edistää medialukutaitoa ja nuorten hyvinvointia.

<u>Kulttuuri:</u> hyväksyttiin päätelmät nuorten taiteilijoiden ja kulttuuri- ja luovien ammattilaisten tukemisesta uran alussa sekä AV-mediapalveluiden ja videojakoalustojen oikeudellisen kehyksen arvioinnista. Politiikkakeskustelu käytiin kulttuurialan strategisesta kompassista ja Luova Eurooppa -ohjelman tulevaisuudesta. Suomi toi esiin tukensa kulttuurikompassin luomiselle, strategiselle kilpailukyvylle ja kokonaisturvallisuudelle. Lisäksi katsottiin, että varoja tulisi kohdentaa nykyistä vahvemmin valittujen strategisten prioriteettien mukaisesti.

<u>Urheilu:</u> hyväksyttiin päätelmät liikunnasta koulutusjärjestelmässä. Keskusteltiin urheilijoiden roolista urheilupolitiikassa Suomi piti tärkeänä urheilijoiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa urheilu- ja liikuntapolitiikkaan sekä osallistua heitä koskeviin päätöksentekoprosesseihin.

Hyväksyttiin neuvoston A-kohtina muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo **(8508/25)**.

<u>NUORISO</u>

Hyväksyttiin päätelmät eurooppalaisiin arvoihin pohjautuvasta nuorten kansalaisuudesta **(7942/25)** ja päätöslauselma nuorisodialogin hallinnollisista tarkistuksista **(7943/25 + COR 1)**. Bulgaria ja Unkari jättivät ensiksi mainittuun lausumansa neuvoston pöytäkirjaan.

Keskusteltiin disinformaatiosta, manipulaatiosta ja kyberuhista nuorten kannalta **(7947/25).**

Puheenjohtaja ja komissio totesivat aihe hyvin ajankohtaiseksi ja edellyttävän laajaa yhteistyötä.

Nuorten tulisi oppia toimimaan digitaalisessa toimintaympäristössä turvallisesti. Tämä on yhteiskuntien demokraattisuuden perusta. Komissiolla on parhaillaan valmistelussa digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelman arvio ja aloite nuorten sosiaalisen median vaikutuksista nuoriin. Parempi internet lapsille on edelleen olennainen aloite. Nuorten tulee olla päätöksenteon keskiössä.

Keskustelussa useat jäsenvaltiot korostivat medialukutaidon ja kriittisen ajattelun merkitystä perustaitoina etenkin lapsille ja nuorille. Osassa jäsenvaltioista nämä teemat on otettu osaksi kansallista opetussuunnitelmaa. Keskustelussa nousi esiin myös digitaitojen osaaminen ja opettaminen laajemmin sekä opettajien koulutus, jotta nämä pystyvät välittämään taitoja myös oppilaille ja opiskelijoille oikein ja turvallisesi. Myös nuorisotyön merkitys huomioitiin joissakin puheenvuoroissa.

Sosiaalisen median osalta osa piti sen käytön rajoittamista esimerkiksi ikärajoilla tarpeellisena lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja mielenterveyden suojelemiseksi, kun taas osa huomioi sen positiiviset elementit nuorten yhteisöllisyyteen ja elämään yleensä.

Kansallisina toimina puheenvuoroissa nousivat esiin sekä ruutuajan ja digitaalisten välineiden rajoittaminen etenkin kouluissa kuin niiden turvallisen käytön edistäminen. Useissa jäsenvaltioissa oli toteutettu informaatiokampanjoita toimimisesta digitaalisessa ympäristössä. Myös tuki nuorisojärjestöille ja nuorten itsensä kuuleminen toimissa nousi esiin puheenvuoroissa.

EU-tason toimilta toivottiin etenkin jo olemassa olevien lainsäädäntöinstrumenttien kuten digipalveluasetuksen tehokasta toimeenpanoa sekä yhteistyötä jatkotoimissa. Tulevaa kyberkiusaamisen estämisen toimintasuunnitelmaa pidettiin tervetulleena aloitteena. Osa jäsenvaltioista mietti puheenvuoroissaan myös yhteisiä EU-tason ikärajojen asettamista.

Suomen puheenvuorossa todettiin digitaalisuuden olevan olennainen osa nuorten arkea, tarjoten mahdollisuuksia oppimiseen ja osallisuuteen. Samalla se tuo haasteita, kuten vaikutuksia mielenterveyteen ja altistumista haitalliselle sisällölle. Suomessa on käynnistetty toimia, kuten kansallinen verkosto ja uusi lainsäädäntö, tukemaan turvallista ja tasapainoista digiarkea. Euroopan tasolla tarvitaan vastuullista sääntelyä ja teknologian kehittäjien sitoutumista lasten hyvinvoinnin edistämiseen.

Komissio kiitti kiinnostavista kansallisista esimerkeistä. Digitaaliseen teknologiaan tulee suhtautua kriittisesti, myös osana resilienssin vahvistamista. Koordinaatio EU-tasolla on tarpeen isojen somealustojen kanssa toimimiseksi. Yhteinen määritelmä kyberkiusaamisesta olisi tarpeen ja sitä vastaan tulee toimia aktiivisesti yhdessä. Komission aloite on tarkoitus julkaista 2026. Puheenjohtaja veti keskustelun yhteen todeten, että aihe on selvästi ajankohtainen kaikissa maissa. EU-tason yhteistyöhön kohdistuu odotuksia ja etenkin rahoitusohjelmat keskeisiä välineitä yhteisissä toimissa.

KOULUTUS

Hyväksyttiin päätelmät inklusiivisesta varhaiskasvatuksesta ja koulutuksesta **(6509/25 + ADD1-2)** Unkarin ja Ruotsin lausumin neuvoston pöytäkirjaan, päätöslauselma eurooppalaisesta tutkintoleimasta **(8671/25 + ADD1-3)** ja suositukset korkeakoulujen laadunvarmistuksesta **(8672/25 + ADD 1-3)**. Kaksi jälkimmäistä muodostavat kokonaisuuden, joka komission mukaan on askel kohti eurooppalaista tutkintoa. Komission lisäksi Inkari ja Viro jättivät lausuman neuvoston pöytäkirjaan.

Keskusteltiin komission aloitteesta osaamisunioniksi **(8086/25)**. Puheenjohtaja totesi aiheen olevan hyvin ajankohtainen neuvoston aloittaessa pian eurooppalaisen koulutusalueen puoliväliarvion käsittelyn. Komission mukaan Eurooppa ei ole saavuttanut parasta suorituskykyään, vaan osaamispulaan tulee voida tarttua tehokkaammin. Kyse ei ole vain uudelleenkoulutuksesta, vaan tulee miettiä koko osaamisjärjestelmä uudestaan. Tätä varten tarvitaan myös uudenlainen hallintorakenne, joka huomioi paremmin myös sidosryhmien tarpeet. EU27-suositus on komission valmistelussa ja sen tarkoituksena on tukea koulutuksen sisällyttämistä eurooppalaiseen ohjausjaksoon. Komissio järjestää 3.6. ensimmäisen sidosryhmäkuulemisen osaamisunionin toteuttamisesta ja julkaisee kesällä eurooppalaisen koulutusalueen puoliväliarvion. Jäsenvaltioiden on tarkoitus olla kaikkien tulevien toimien keskiössä ja tämän vuoksi keskustelu neuvostossa on tässä vaiheessa tärkeä.

Keskustelussa jäsenvaltiot jakoivat huolen perustaitojen osaamisen laskemisesta, minkä vuoksi lukemisen, kirjoittamisen ja laskemisen, sekä STEM-osaamisen vahvistaminen nähtiin keskeisinä painopisteinä. Lisäksi korostettiin koulutuksen itseisarvoa, ja varoitettiin liiallisesta keskittymisestä työelämän tarpeisiin. Useat maat toivat esiin, että koulutuksen tulee olla osallistavaa ja saavutettavaa kaikille, ja että elinikäinen oppiminen on olennainen osa kestävää osaamisen kehittämistä.

Osaamisunionin hallintorakenteiden osalta esitettiin myös varauksia. Uusien rakenteiden tarpeellisuutta haluttiin arvioida huolellisesti, ja niiden lisäarvoa tulisi tarkastella ennen käyttöönottoa. Samalla toivottiin synergioita tutkimuksen ja koulutuksen välillä sekä päällekkäisyyksien välttämistä. Eurooppalaisen koulutusalueen ja osaamisen unionin nähtiin täydentävän toisiaan. Ensimmäisen tulisi tarjota kokonaisvaltainen ja yksilölähtöinen näkökulma, kun taas jälkimmäisen rooli voisi painottua työmarkkinoiden tarpeisiin. Kansallisten erityispiirteiden huomioiminen nähtiin välttämättömänä.

Useat maat jakoivat kokemuksiaan kansallisista koulutusuudistuksista, erityisesti ammatillisen koulutuksen osalta. Varovaista kiinnostusta yhteistyöhön esitettiin myös EU-tasolla joidenkin maiden taholta. Digitaidot ja tekoälyn hyödyntäminen koulutuksessa mainittiin tulevaisuuden osaamisalueina, joiden kehittämiseen tulisi panostaa.

Erasmus+-ohjelmaa pidettiin tärkeänä välineenä eurooppalaisen koulutusyhteistyön edistämisessä. Sen laajentamiseen suhtauduttiin kuitenkin varovaisesti, ja painotettiin tarvetta säilyttää ohjelman laatu ja vaikuttavuus.

Suomen puheenvuorossa pidettiin tärkeänä edistää osaamisen ja koulutustason nostamista Euroopassa sekä korostettiin inhimillisen pääoman ja koulutuksen merkitystä kilpailukyvyn, turvallisuuden ja resilienssin vahvistamisessa. Lisäksi todettiin eurooppalaisen koulutusalueen tarjoavan vahvan perustan yhteiselle kehitykselle, ja osaajien liikkuvuus tukee jäsenvaltioita vastaamaan työmarkkinoiden muuttuviin tarpeisiin. Euroopan on myös oltava houkutteleva osaajille ulkomailta. Tulevissa toimissa tulee välttää hallinnollista taakkaa ja rakentaa jo saavutettujen onnistumisten, kuten Erasmus+-ohjelman ja eurooppalaisten yliopistoverkostojen, varaan.

Komissio katsoi lopuksi, että koulutuksen tulee olla voimaannuttava tekijä ja myös investointi tulevaan. Osaamisunionin on tarkoitus rakentua eurooppalaisen koulutusalueen tulosten päälle. Sen tavoite ei ole vain työvoiman lisääminen, vaan edistää myös kansalaisuutta ja elinikäistä oppimista. Jäsenvaltiot ovat keskeisiä toimijoita syvällisessä kulttuurinmuutoksessa. Puheenjohtaja kiitti keskustelusta ja katsoi sen luovan hyvän pohjan tuleviin keskusteluihin.

KULTTUURI

Hyväksyttiin päätelmät nuorten taiteilijoiden ja kulttuuri- ja luovien ammattilaisten tukemisesta uran alussa **(7635/25)** sekä AV-mediapalveluiden ja videojakoalustojen oikeudellisen kehyksen arvioinnista **(7710/25)**.

Politiikkakeskustelu käytiin kulttuurialan strategisesta kompassista ja Luova Eurooppa -ohjelman tulevaisuudesta. Puheenjohtaja totesi asian olleen jo esillä Puolan pj-kaudella ja keskustelua on tarkoitus jatkaa myös neuvoston jälkeen.

Komissio totesi kulttuurikompassin osalta tavoitteena olevan kunnianhimoinen asiakirja, joka huomioi kulttuurin arvot. Sen on tarkoitus huomioida kansalaisten näkemykset ja vahvistaa kulttuurin perustavat periaatteet, kuten kulttuurin moninaisuus ja sen itseisarvo sekä taitelijoiden ilmaisunvapaus ja kulttuuriperinnön suojelu. Kulttuuripääkaupungit ovat tärkeitä sektorille. Luova Eurooppa -ohjelman osalta toiveena on jäsenvaltioiden tuki ohjelmalle tulevan rahoitusohjelmakehyksen neuvotteluissa. Ohjelman tulosten kannalta on selvää, että ohjelma on toimiva väline sektorin tukemiseen.

Keskustelussa useat jäsenvaltiot korostivat kulttuurin keskeistä roolia eurooppalaisen identiteetin rakentamisessa ja kulttuurisen monimuotoisuuden säilyttämisessä. Rahoitusohjelmat, kuten Luova

Eurooppa, Erasmus+ ja Culture Moves Europe, nähtiin tärkeinä välineinä kulttuuriyhteistyön tukemisessa. Kulttuurikompassin poliittinen merkitys nostettiin esiin, ja sen toivottiin vastaavan tulevaisuuden haasteisiin, kuten tekoälyn vaikutuksiin.

Monet maat painottivat tarvetta uudelle kulttuurinarratiiville, joka huomioi sekä sosiaaliset että taloudelliset realiteetit. Kulttuurin tulisi olla läpileikkaava näkökulma kaikessa lainsäädännössä. Kulttuurin nähtiin vahvistavan yhteiskunnallista resilienssiä ja demokratiaa. Yhteistyö kansainvälisten järjestöjen kanssa, kuten Unescon ja Euroopan neuvoston, nähtiin tärkeänä. Kulttuurin rooli sananvapauden, medianvapauden ja historian vääristelyn torjumisessa korostui.

Kulttuurin valtavirtaistaminen eri politiikkalohkoilla, kuten kauppapolitiikassa ja sosiaalipolitiikassa, nähtiin tärkeänä. Budjettikysymyksissä esitettiin sekä lisärahoitustarpeita että toiveita ohjelmien selkeyttämisestä ja tasapainosta suurten ja pienten hankkeiden välillä. Kulttuurin ja median yhdistäminen samaan ohjelmaan nähtiin mahdollisuutena synergiaetuihin.

Yhteinen näkemys oli, että kulttuuri on keskeinen väline sosiaalisen koheesion, demokratian ja kestävän kehityksen edistämisessä. Se nähtiin vastauksena moniin nyky-yhteiskunnan haasteisiin, kuten disinformaation leviämiseen, populismiin ja globaalin kilpailun paineisiin.

Suomen puheenvuorossa painotettiin kulttuurin strategista merkitystä EU:n resilienssille, turvallisuudelle ja kilpailukyvylle. Kulttuurikompassi auttaa yhdistämään kulttuuripolitiikan laajempiin EU-tavoitteisiin. Sen toteuttaminen edellyttää riittävää rahoitusta, joka tukee taiteen vapautta, monimuotoisuutta ja luovien alojen elinvoimaa. Tulevan rahoitusohjelman tulee olla joustava, saavutettava ja huomioida alueelliset erityistarpeet. Luova Eurooppa kuvastaa EU:n yhteisiä arvoja ja kulttuurista yhtenäisyyttä.

Komissio veti yhteen todeten laajan näkemyksen mukaan kulttuuri tuovan lisäarvoa yhteiskuntaan ja se voidaan nähdä globaalina vahvuutena. Puheenvuorojen perusteella vaikuttaisi olevan konsensus tarpeesta investoida kulttuuriin enemmän, mutta myös varmistaa, että rahoitus kohdistuu yhteisiin haasteisiin. Koheesion ja resilienssin vahvistaminen keskeisiä teemoja. Kulttuuridiplomatia tulee olemaan yksi kompassin osio. Puheenjohtaja totesi puheenvuorojen osoittavan Luova Eurooppa -ohjelman tarpeen ja rahoituksen vakauden merkityksen. Tulee suojella mm. hyvinvointia ja ihmisoikeuksia, taiteilijoiden oikeudenmukaista palkkaa. Jäsenvaltioita pyydettiin toimittamaan 25.5. mennessä kirjalliset huomiot, jotka toimitetaan edelleen komissiolle.

URHEILU

Hyväksyttiin päätelmät liikunnasta koulutusjärjestelmässä **(8186/25+ADD1)**. Unkari jätti lausuman pöytäkirjaan.

Keskusteltiin urheilijoiden roolista urheilupolitiikassa. Puheenjohtaja totesi jo vuosia olleen puheena, että urheilijoita tulisi kuulla enemmän kaikilla urheilupolitiikan tasoilla. Tätä varten kokouksen alustajaksi oli kutsuttu Maja Wloszczowska, joka on muiden luottamustehtävien ohella KOK:n urheilijakomitean jäsen. Wloszczowska korosti urheilijoiden olevan urheilun ytimessä ja heidän kuulemisensa olevan tärkeää kaikissa heitä koskevissa päätöksissä. Viime vuosina urheilijoiden kuuleminen on muuttunut symbolisesta systeemiseksi ja KOK on osallistanut urheilijat päätöksentekoon. Jäsenvaltioiden tehtävänä tulisi olla etenkin urheilijoiden ja työelämän välisen siirtymän helpottaminen.

Komissio nosti esiin arvopohjaisen urheilumallin ja totesi urheilijoiden roolin ulottuvan myös kisapaikkojen ulkopuolelle sekä toimivan roolimalleina yhteiskunnassa. Hän painotti urheilun hallintorakenteiden autonomiaa, mutta tästä huolimatta urheilijoilla tulee olla mahdollisuus osallistua päätöksentekoon, koska tästä hyötyvät kaikki osapuolet. Inklusiivisuus myös tärkeä seikka ja tämän vuoksi komissio järjestämässä kuulemisen urheilijoille tulevasta tiedonannosta.

Keskustelussa kävi ilmi, että useissa jäsenvaltioissa urheilijoiden asemaa ja osallistumismahdollisuuksia on vahvistettu eri tavoin. Urheilijat ovat nousseet keskeisiin rooleihin suurissa tapahtumissa

ja kansallisissa rakenteissa. Esimerkiksi työryhmiä on perustettu ajamaan urheilijoiden oikeuksia, ja urheilijalähettiläitä on otettu käyttöön edistämään liikuntaan ja urheiluun osallistumista.

Kaksoisurien tukeminen, urasiirtymien helpottaminen ja sosiaalinen tuki urheilu-uran jälkeen ovat keskeisiä teemoja. Joissain maissa on perustettu erityisiä keskuksia, jotka tarjoavat uraohjausta ja tukea urheilijoille usean vuoden ajan uran päättymisen jälkeen.

Urheilijoiden osallistumista heitä koskeviin päätöksiin ei enää nähdä etuoikeutena, vaan perusoikeutena. Tämä näkyy esimerkiksi julkisina kuulemisina ja urheilijakomiteoiden osallistumisena kansallisiin ja EU-tason foorumeihin. Myös mentorointiohjelmat ja edustajien verkostot tukevat urheilijoiden vaikutusmahdollisuuksia.

Rahoituksen riittävyys, koulutus, valmentajien rooli ja urheilijoiden ajankäytön haasteet ovat toistuvia keskustelunaiheita. On myös tunnistettu, että urheilija ei automaattisesti ole hyvä valmentaja, ja siksi tarvitaan monipuolisia urapolkuja.

EU-tasolla on ehdotettu esimerkiksi eurooppalaista urheiluseurantakeskusta, joka keräisi tietoa urheilijoista ja antaisi suosituksia päätöksenteon tueksi. Erasmus+ ja muut EU-ohjelmat nähdään tärkeinä välineinä urheilijoiden osallistumisen edistämisessä. Hyvä hallinto, sukupuolten tasa-arvo ja urheiluliikkeen autonomia ovat myös keskeisiä arvoja, joiden edistämistä tulee jatkaa.

Suomen puheenvuorossa korostettiin urheilijoiden osallistumisen merkitystä liikunta- ja urheilupolitiikassa. Urheilijoiden näkemykset tuovat päätöksentekoon käytännönläheisyyttä ja uusia kehityssuuntia, mutta osallistumista rajoittavat usein resurssipula ja rakenteelliset esteet. Suomessa vaikutus perustuu pitkälti epävirallisiin käytäntöihin, mutta tarvitaan myös virallisia rakenteita ja edustajia. EU:n tuki vuoropuhelun ja hyvien käytäntöjen edistämisessä on tärkeää urheilijoiden vaikutusmahdollisuuksien vahvistamiseksi.

Komissio katsoi, että EU:n tulee tukea aktiivista kansalaisjärjestötyötä myös jatkossa sekä piti lähettiläsmallia hyvänä käytäntönä EU-tasolla. Puheenjohtaja huomautti, että kaikki voitava tulee tehdä urheilijoiden osallistamisessa päätöksentekoon Euroopassa. Arvot, kuten sukupuolten tasa-arvo, tulee olla keskiössä myös tulevaisuudessa.

Muut asiat

Asiakohtien määrä muissa asioissa on ollut kasvamaan päin. Kantanaan Suomi ottaa asiakohdat tiedoksi.

Seuraava puheenjohtajamaa Tanska tiedotti kaikissa kokoonpanoissa kautensa yleisten prioriteettien olevan EU:n vastuu omasta turvallisuudestaan sekä kilpailukyvyn vahvistaminen vihreät siirtymät varmistaen.

- Nuoriso- ja koulutus: ammatillisen koulutuksen houkuttelevuuden lisääminen, oppimisliikkuvuuden lisääminen henkilökohtaista ja ammatillista kehitystä vahvistaen (Erasmus+) sekä koulutus, lapset ja nuoret digitaalisella aikakaudella. Koulutussektorilla on tarkoitus pyrkiä saamaan neuvoston osittainen yleisnäkemys Erasmus+-ohjelmaesitykestä sekä valmistella neuvoston päätöslauselma eurooppalaisen koulutusalueen strategisen viitekehyksen puoliväliarviosta.
- Kulttuuri: tarkoitus hyväksyä päätelmät kulttuurin ja kulttuuriperinnön roolista eurooppalaisten arvojen ja resilienssin edistäjänä. Mediasektorilla valmistellaan päätelmät median rooliin Euroopan demokratiakilvessä, jossa otetaan huomioon mm. ulkopuolinen vaikuttaminen ja medianvapaus.
- Urheilu: läpinäkyvyys ja demokratia urheilussa. Arvioidaan uudestaan EU:n päätöslauselma WADAn hallinnosta.

Neuvoston eri kokoonpanoissa puheenjohtaja tiedotti seuraavia asioita:

- **Euroopan unionin nuorisodialogi** – epävirallisen kokouksen keskustelujen tulokset: teemana

sosiaalinen media. Todettiin nuorten mielenterveyden olevan yhteydessä sosiaaliseen mediaan. Tarvitaan kollektiivisia toimia kaikilta tahoilta. Euroopan nuorisofoorumin puheenjohtajan mukaan digitaalinen maailma on kaksiteräinen miekka, joka toisaalta yhdistää ja tarjoaa mahdollisuuksia oppimiseen ja nuorten osallistamiseen, toisaalta tuo haasteita nuorten mielenterveydelle ja lisää sosiaalista painetta. Tulee painottaa nuorisotyötä, tukea medialukutaidon kehittymistä ja luoda suunnitelma kyperkiusaamisen kitkemiseksi.
- Venäjän täysimittaisen hyökkäyksen vaikutus ukrainalaisiin nuoriin **(8182/25)**
Ukraina kertoi nuorten tilanteen olevan edelleen vaikea. Lviv on valittu Euroopan nuorisopääkaupungiksi 2025 ja toiveena on, että moni tulisi käymään kaupungissa. Kiitettiin komissaaria osallistumisesta avajaistilaisuuteen. Nuorilla on keskeinen rooli Ukrainan tulevaisuuden luomisessa, mm. Erasmus+-ohjelman kautta tehtävä yhteistyö tärkeää.
- Venäjän täysimittaisen hyökkäyksen vaikutus Ukrainan urheilualaan **(8184/25)**
Ukraina kiitti EU:n tuesta ukrainalaisille yleensä ja etenkin urheilijoille. Yli 5000 urheilijaa on menettänyt sodassa henkensä ja useat ovat joutuneet muuttamaan. Myös suuri osa urheilupaikoista on tuhoutunut. Silti Ukraina on sitoutunut antidoping-yhteistyöhön ja eurooppalaiseen yhteistyöhön. Urheilu ei ole koskaan neutraalia ja tämän vuoksi hyökkäyssotaa käyvän maan urheilijoiden ei tulisi osallistua kansainvälisiin kisoihin missään muodossa. Useat jäsenmaat, ml Suomi, ilmaisi tukensa.
- EU:hun liittyvän tietoisuuden lisääminen koulutuksen avulla **(7979/25)**, otettiin tiedoksi.

Lisäksi muissa asioissa tiedotettiin seuraavia:

- Nuorisopolitiikan alan EU-yhteistyön panos Euroopan yhteisen muistiperinnön edistämiseen ja EU:n resilienssin vahvistamiseen **(8378/25).** *Latvian, Liettuan ja Viron tiedotusasia* muistipolitiikan merkityksestä resilienssille. Muutama tuki.
- Älypuhelinten käytön kielteiset vaikutukset kouluissa **(8166/25).** *Italian, Itävallan, Ranskan, Ruotsin, Slovakian ja Unkarin tiedotusasia* älypuhelinten käytön kielteisistä vaikutuksista. Kourallinen tuki.
- Epävirallinen konferenssi aiheesta ”Vuosi G7-maiden opetusministerikokouksen jälkeen: mitä toimia olisi toteutettava koulutusyhteistyön kehittämiseksi edelleen?” (Rooma, 27.–28. kesäkuuta 2025) **(8167/25).** *Italian tiedotusasia* UNESCO:n kanssa Roomassa järjestettävästä epävirallisen konferenssista 27.–28.6.2025.
- Seitsemäs OECD:n maailmanlaajuinen foorumi: koulutuksen ja osaamisen tulevaisuus 2040 (Bratislava, 24.–26. marraskuuta 2025) **(8560/25).** *Slovakian tiedotusasia* isännöimästään OECD:n 7. Global Forumia koulutuksen ja taitojen tulevaisuudesta Bratislavassa 24.–26. marraskuuta 2025.
- EU:n koulutusyhteistyön panos totalitaarisia järjestelmiä koskevan tietämyksen lisäämiseen ja EU:n resilienssin vahvistamiseen **(8577/1/25/REV1).** *Latvian, Liettuan ja Viron tiedotusasia* muistamiskulttuurista ja historian vääristelyn torjumisesta.
- Avoimuus tiedotusvälineiden omistussuhteista ja rahoituksesta **(8382/25).** *Kroatian tiedotusasia* perustamastaan faktantarkistus- ja julkisen tiedon avoimuusjärjestelmästä. Komissio piti tärkeänä, että mediavapaussäädöksen mukaisesti edistetään avoimuutta mediasektorilla.
- Euroopan kulttuuripääkaupunki 2029: Kiiruna **(8071/25).** *Ruotsin tiedotusasia*
- Chemnitzin valkoinen kirja – 40 suositusta Euroopan kulttuuripääkaupunki -ohjelman toteutuksen neljältä vuosikymmeneltä **(8580/25)**. *Saksan tiedotusasia*
- Kulttuurialan ja luovien alojen arvo tekoälyn kehittämisessä: tekijänoikeuden ja sen lähioikeuksien toteutumisen turvaaminen sekä läpinäkyvyyden varmistaminen tekoälysäädöksessä **(8188/2/25 REV2).** *Espanjan, Italian, Portugalin ja Unkarin tiedotusasia*, jonka mukaan Euroopan laajamittainen GPAI-teknologian käyttöönotto tuo merkittäviä mahdollisuuksia, mutta myös haasteita erityisesti kulttuuri- ja audiovisuaalisilla aloilla, erityisesti tekijänoikeuksien osalta. Elokuussa 2025 voimaan astuvat EU:n tekoälyasetuksen keskeiset luvut ja GPAI:n käytännesäännöt edellyttävät jäsenvaltioilta tiukempaa valvontaa ja yhteistyötä. Ministeritason keskustelu on välttämätön, jotta voidaan varmistaa tekijänoikeuksien suoja, oikeusvarmuus ja eurooppalaisten kulttuurialojen kestävä kehitys tekoälyn aikakaudella. Merkittävä joukko jäsenmaita, ml **Suomi** tukivat. Komissio kertoi perustaneensa toimiston asian valmistelua varten ja toivoo yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa. Tarkoituksena on luoda hyvin toimiva lisenssijärjestelmä, joka palvelee sekä tekijänoikeuksien haltijoita että markkinoita.
- MONDIACULT 2025 – Kulttuuripolitiikkaa ja kestävää kehitystä käsittelevä Unescon maailmankonferenssi (Barcelona, 29. ja 30. syyskuuta – 1. lokakuuta 2025) **(8485/25).** *Espanjan tiedotusasia* kuluvana vuonna järjestettävästä MONDIACULT-konferenssista, joka keskittyy kulttuurin ja rauhan,

tekoälyn sekä kuuden muun painopistealueen kautta vahvistamaan kulttuuripolitiikan roolia globaalissa kehitysagendassa ja monenvälisessä yhteistyössä.
- Ukrainan kulttuuriin ja kulttuuriperintöön suunnattavan globaalin tuen vauhdittaminen Ukrainan elpymistä käsittelevässä vuoden 2025 konferenssissa (Rooma, 10.–11. heinäkuuta 2025) **(8562/25)**. *Italian tiedotusasia* Roomassa kesällä järjestämästään konferenssista Ukrainan kulttuurin ja kulttuuriperinnön elvyttämiseksi. **Suomi** kertoi tässä yhteydessä Helsingissä järjestetystä pohjoismaiden ja Baltian maiden yhteisestä kokouksesta, jossa keskusteltiin Ukrainan kulttuuriministerin kanssa tuesta maan kulttuurisektorille. Komissio piti aloitetta tärkeänä ja komissio.
- Eurooppalaisen rahoitus- ja sääntelymallin menestys elokuva- ja audiovisuaaliteosten alalla **(8623/25).** *Ranskan tiedotusasia*, jossa korosti EU:n yhtenäisyyden merkitystä globaalien haasteiden edessä. Audiovisuaalinen ala, erityisesti elokuva, on esimerkki siitä, miten eurooppalainen yhteistyö voi tuottaa kansainvälisesti menestyviä ja kulttuurisesti merkittäviä teoksia. Tulevaisuuden haasteena on varmistaa, että EU:n toimet jatkossakin tukevat kulttuurista moninaisuutta, kilpailukykyä ja demokratiaa, erityisesti uuden rahoituskauden ja sääntelyn arvioinnin yhteydessä. Joukko jäsenmaita tuki.
- Kulttuurin panos EU:n varautumiseen: digitaalisen kulttuuriperinnön säilyminen **(8559/25).** *Viron tiedotusasia*, jossa ehdotti EU-tason rajat ylittävää ratkaisua, joka turvaisi pääsyn tärkeisiin tietoihin myös kriisien aikana. Tähän tarvitaan yhteisiä teknisiä standardeja, tietosuojaperiaatteita ja rahoitusmalleja, joita voitaisiin kehittää esimerkiksi Viron mallin pohjalta. Muutama tuki.
- EU:n kulttuuriyhteistyön panos Euroopan yhteisen muistiperinnön ja EU:n resilienssin vahvistamisen näkökulmasta **(8564/1/25 REV1)**. *Espanjan, Latvian, Liettuan ja Viron tiedotusasia* eurooppalaisen muistikulttuurin edistämisen tärkeydestä. Muutama tuki.
- Maailman antidopingtoimisto (WADA): hallintoneuvoston kokous (5. joulukuuta 2024) **(8510/25).** *WADAn hallintoneuvostoon kuuluvan EU:n jäsenvaltioiden edustajan tiedotusasia*. **Suomen** toimesta raportoitiin WADAn hallintoneuvoston jäsenenä hallintoneuvoston kokouksesta, jossa maailman antidopingtoimisto (WADA) hyväksyi vuosien 2025–2029 strategisen suunnitelman, vuoden 2025 budjetin, sekä muut keskeiset hallinnolliset ja eettiset päätökset. Lisäksi päätettiin järjestää ylimääräinen kokous 29. toukokuuta 2025 uuden puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valitsemiseksi.
- Vuoden 2026 talviolympialaisten ja paralympialaisten (Milano–Cortina 2026) eurooppalainen ja sosiaalinen ulottuvuus: suuret urheilutapahtumat, urheilun eurooppalainen malli ja vapaaehtoistyön rooli **(8185/25)**. *Italian tiedotusasia* Milano-Cortina 2026 -talvikisojen merkitysestä EU:n arvojen, urheilumallin ja vapaaehtoistyön edistämisessä. Tapahtumat tukevat nuorison, koulutuksen ja alueiden integraatiota sekä jättävät pysyvän eurooppalaisen perinnön. TEAM26-ohjelma tuo mukaan 18 000 vapaaehtoista vahvistamaan kisojen yhteisöllisyyttä.
- 9. toukokuuta 2025: urheiluala juhlistaa Eurooppa-päivää **(8519/25)**. *Espanjan tiedotusasia*, vuonna 2025 käynnistetystä kampanjasta, jossa Eurooppa-päivänä 9.5. urheilutapahtumien kautta tuodaan esiin eurooppalaisia arvoja EU:n symbolien, kuten lipun ja hymnin, avulla. Tärkeimpiin tapahtumiin kuuluvat naisten pyöräilykilpailu, paralympialaisuinti ja El Clásico-jalkapallo-ottelu, joiden toivotaan innostavan vastaaviin tekoihin muissakin EU-maissa. Komissio kiitti.

Suomen edustajat
Ministerit Adlercreutz ja Bergqvist virkamiesvaltuuskuntineen.

Asiakirjat
Asiakirjanumerot asiakohdittain